

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošiljanju za avstro-ogrsko deželo za vse leta 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leta 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznaniplačuje se od štiristopeta petit-vrste po 12 h, če se oznani jedenkrat tiska, po 10 h je se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolo frankovati. — Rokopisi se ne vracajo. — Uredništvo in upravljenje je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznani, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Zaradi jutrišnjega praznika izide prihodnji list v četrtiek, 20. marca 1902.

Gg. trgovcem in obrtnikom v deželi Kranjski.

Doposale so se Vam izkaznice in glasovnice za volitev v »Trgovinsko in obrtno zbornico«.

Zdi se nam torej potrebno, opozoriti Vas na izredno važnost teh volitev. Že samo okoliščina, da je »Trgovinska in obrtna zbornica« zakonita braniteljica Vaših stavovskih koristi, spričuje dovolj jasno, da morate dobro premisliti, komu pri volitvah vanjo izkažete svoje zaupanje. Ne le voljo, temveč tudi sposobnost, zastopati Vas, morajo imeti Vaši izvoljeni.

Tembolj je tega treba v deželi naši, v kateri trgovina in obrt nikakor nista tako razviti, kakor bi glede na izredno nadarjenost prebivalstva in glede na prirodne zaklade dežele Kranjske biti zamogli. »Trgovinske in obrtne zbornice« čaka zatoj mnogo iniciativnega in izvrševalnega dela. Tovariši Vašega zaupanja imajo prvo prinesi vanjo, drugo pa nadzorovati in pospeševati.

Čaka jih pa še druga naloga. Izvestni politični krogi prizadavajo si podjarmiti brezpogojno vso deželo. Na poti sta jim inteligenčni trgovci in obrtniki. Zato so tema v narodno gospodarskem oziru prevažnima stanovoma napovedali boj, ki se brezobzirno in skrajno nekrščansko bije sedaj že nekaj let. Tudi v tem boju mora »Trgovinska in obrtna zbornica« stati na strani trgovca in obrtnika kot njegova braniteljica in zaščitnica.

Naravno je, da bode »Trgovska in obrtna zbornica« tem svojim nalogam kosle tedaj, če izvolute vanjo prave može. Priporočamo Vam take. Večina njih Vam je znana po njihovem dosedanjem delovanju v prid trgovstvu in obrtnosti; vsi pa so navdani najtrdnejše volje, izvrševati vestno svoje dolžnosti.

Izpolnite torej glasovnice v smislu pouka, ki jim je dodan in dopošljite jih takoj podpisemu izvrševalnemu odboru, ki jih odda potem dne

22. t. m.

volilni komisiji.

LISTEK.

Kraljičin poljub.

(H. Rosny.)

Deset let že životarim v tem turobnem gnezdu pri konzulatu v L., in kakor se mi zdi, životaril bom še nadaljnih deset let. Sicer mi priznavajo vsi ljudje zmožnosti, vsi mi zatrjujejo, da bi lahko prišel do višjih častí, da, celo v prve urade, kjer bi bil v neposrednem stiku s kraljem. Tudi najljutješi nasprotniki mi priznavajo zasluge, toda vkljub vsemu temu sem obsojen živeti v tem strašnem gnezdu. Da! — stara povest! — uničila me je ženska, a ta je — kraljica!

Bil sem takrat še zelo mlad — 19 let — ko sem sanjal neko popoldne v krasnem kraljevem logu ob vznožju visoke gore. Dolgo sem bolidil v senci košatih lip. Končno sem obstal na visoki terasi, poraščeni s topoli. Njihovi vrhovi so se sklanjali, da jih je bilo videti kakor oboke gotiškega doma; mal potok se je stekal v ribnik, česar obrežje je bilo poraščeno z jazminom.

Kandidatje, katere Vam priporočamo, so:

Trgovinski odsek:

I. kategorija (veletrgovina):

Ivan Hribar, ravnatelj banke »Slavije« v Ljubljani, **Franc Kollmann**, veletržec v Ljubljani;

II. kategorija:

Franc Hren, trgovec v Ljubljani, **Ivan Mejač**, javni družabnik tvrdke »Gričar & Mejač« v Ljubljani, **Viktor Rohrman**, trgovec v Ljubljani, **Felix Urbanc**, trgovec v Ljubljani;

III. kategorija:

Anton Ditrlich, trgovec v Postojni, **Leopold Fürsager**, trgovec v Radovljici, **Ciril Pirc**, trgovec v Kranju, **Josip Medved**, trgovec v Novem mestu.

Obrtni odsek:

I. kategorija:

se ni nastavilo kandidatov, se prepusta volilcem;

II. kategorija:

Franc Kraigher, krojač v Ljubljani, **Josip Lenarčič**, tovarnar na Vrhniku, **Josip Maček**, gostilničar v Ljubljani, **Vinko Majdič**, tovarnar v Kranju, **Josip Petrič**, tovarnar kartonaž v Ljubljani, **Ivan Rakovec**, tovarnar v Kranju, **Ivan Schrey**, pekovski mojster v Ljubljani, **Filip Supančič**, stavbenik v Ljubljani, **Josip Vidmar**, dežnikar v Ljubljani, **Ivan Zamljen**, čevljar v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 15. marca 1902.

Za izvrševalni odbor narodno-napredne stranke:

dr. K. Bleiweis vitez Trstenški.

Boj klerikalizmu.

III.

Zaključil je prof. dr. Wahrmund svoja znamenita izvajanja tako le:

Proč od klerikalizma.

Ne gre se za osebe, ampak gre se za načela. Moje besede niso naperjene proti duhovniškim reprezentantom. Jaz

Bil sem omamjen vsled mistične tihote, le voda je tiho žuborela, a v dajavi tamkaj na obzorju za cedrovo alejo je visela v čarobnih barvah skupina meglic. Sedel sem, da bi dalje predel svoje sanje. Čutil sem se tako prostega. Z vso dušo sem užival blagosti popoldneva, ki se je začel polagoma nagibati proti večeru.

Tedaj pa me začne tlačiti neka tesnoba — mogoče vsled močnega jazminovega vonja — in srce slišim glasneje biti, glasneje do šumečega potoka.

In kakor v odgovor na ta notranji nemir zasliši se neki lahen šum, šum vesla po vodi. Prestrašen se skrijem v grmiču. Šum prestane.

Molk in tajinstveno pričakovanje, kaj pride, se združita. Čar večera raste. V jarku, ki je vodil med dvema topoloma k vodi, se prikaže čolnič, a v njem vitka, mlaada žena, blesteče-jasne polti, ljubeznivih oči in rajske ustic. Njene nežne ročice vodijo lahno veslo, biserna, blesteča pena ostaja kakor sled za ladjico. Vsa moja hrabrost se trese vznemirjenja, tuge in hrepnenja.

Skrijem se še tiše ter zadržujem sapo; bil sem zmeden do brezzavesti.

dobro vem, kak cerkveni knez je Leon XIII. in tudi škofa briksenskega, ljubega, častitljivega starčka poznam dobro. Toda vsaka stvar stoji slab, če se opira samo na razumnost in velikodušnost posameznikov, kajti ljudje umrjo, ostane pa nepremično načelo. Kdor ima kaj moškega poguma in svoje prepričanje, ta se zaveda tudi dolžnosti, da mora načela pred vsem svetom izpodbiti z načeli.

In zato govorim danes akademični mladini. Zlasti se obračam do katoliških dijakov, da jih opozorim: **prišel je za Vas dan odločitve.**

Če hočete ostati katoliški dijaki, potem Vam je odprta samo jedna pot: **proč, popolnoma, za vedno in brezpogojno proč od tiste smeri, katere program je bil razglašen na shodu v Briksenu.**

Na to pot morate kreniti, ne kot sovražniki in zaničevalci, ampak kot prijatelji in pristaši katoliške cerkve, med katere se štejem tudi jaz. **Katoliška cerkev je potrebna duševnega prerojenja**, a vodilni krogi so pokazali, da so popolnoma nesposobni, provzročiti tako prerojenje. Akcije, kakor ona v Briksenu, imajo samo ta uspeh, da pospešujejo gibanje »Proč od Rima«.

Vzrok odpadanju.

Nečem tukaj gibanja »Proč od Rima« kritikovati. Kdor iz kake cerkve iz verskega prepričanja izstopi, in pristopi k drugi cerkvi, storii prav. To je prav, ker ima tak človek še versko prepicanje.

Toda sedaj odpadajo večinoma ljudje, katere je gnus pregnal iz katoliške cerkve. Gnus pred dogodbami in izjavami, kakršne so se zgodile v Briksenu. Toda katoliška cerkev v resnici ni tako slaba in zaostala, kakor bi se dalo iz omenjenih dogodek sklepati. Še ni popolnoma izginilo upanje, da se sprijazni z duhom časa. Gibanje »Proč od Rima« je pravzaprav čin obupa.

Treba nam je samo kolikor mogoče velikega števila **visokoizobraženih, naprednih, poštenih in pogumnih katoličanov**, ki odkrito in odločno izjavijo:

To je ona, kraljica, ki sem jo ljubil tajno in o kateri sem sanjaril ves popoldan. V zadnjem delu čolna sedi mlad fantič, krasni princ René, kraljičin nečak, ki drži krmilo lahno, nekako za igračo. Kraljica sedi v misli zatopljena, s sklonjenim labudjem vratom, a njeni svileni roki pregibljeta vztrajno veslo, da ji lica v ednom žare.

O boginja jezerna! Kako krasna fantastična podoba je to bila!

Zdajci zaslišim krik ter vidim, kako se je čolnič prekučnil, kako je padel mladi princ v vodo, in kako se oprijema kraljica vsa preplašena vrbove veje.

Z enim skokom se čutim v vodi, primem otroka ter ga odnesem na breg, nato priveslam čolnič k kraljici.

Roki mi objame telo, ki je bilo ustvarjeno, da bi ga smeli objemati le kraljevi sinovi. Ona, bleda, ni rekla od začetka ničesar, temuč pogleda me samo s svojimi krasnimi, prestrašenimi očmi. Ako je bila na suhem, vrže se vsa iz sebe na ubogega malega princa, ki je bil še v nezavesti, objame ga strastno, a nežno ter se obrne k meni rekoč: »Za svoje življenje se ima Vam zahvaliti! Za karkoli me boste prosili, vse Vam bom dala.«

Tako ne more iti dalje. To preprčanje zadobiva čedalje več pristašev med izobraženimi katoličani. Kar se godi v tej deželi, to so brezpomembne demonstracije, po številu sicer močne, a duševne inferiornje stranke.

Še ima ta stranka duhovščino za seboj, še misli duhovščina, da s starimi sredstvi zatre nastalo duševno gibanje. To je jedna njenih največjih zmot, zakaj nikdar ni sila ukrotila živega duha. Po moji sodbi ni izključeno, da pride tudi katoliška duhovščina do tega spoznanja, toda gotovo šele po dolgih bojih.

Aut — aut.

Boj v cerkvi sami se je že začel in bo vedno večjega obsega. Pred nami je doba velikega cerkvenega gibanja. Kdor ima pogum in preprčanje, naj stopi na svoje mesto.

Jedno je popolnoma gotovo: Minola stoletja se več ne povrnejo, zgodovina se ne ponavlja. Obrabljeni reforme razpadajo vedno v prah. **Katoliška cerkev ima samo voliti med prilagodenjem kulturi, prosveti in duhu časa in med popolnim propadom.**

Kdor želi katoliški cerkvi dobro, naj je pomaga v preminjevalnem procesu, ne morda s sovražnimi napadi, nego s popolno pasivnostjo in vzdržanjem od vseh cerkvenih akcij, ki imajo srednjeveški značaj, katere niso navdane duha prosvete in napredka ter nesmrtnega temelja vsega krščanstva, ljubezni do bližnjega.

Ako pa ostane katoliška duhovščina na stališču trdovratnega brezpogojnega zanikovanja moderne sveta, potem pridejo časi, ko bo cerkev dajala zakone, ki bodo ostajali samo na papirju, ko bo imela govore, katerih ne bo nikče poslušal, izdajala proteste, za katere se ne bo nikče menil, ko se bo katolicizem kot kmetska vera moral umakniti v oddaljene hribe, kjer bo pozabljjen od vsega sveta vsled

»Vse«, vzkliknem. Divja razburjenost, žareča strast se me poloti. Kraljica se prestraši mojega krika, sreča se z mojim pogledom in zardi.

Kakor sem pravil, bil sem tačas mlad in zal mladenič. Kraljica me je poznala, kajti večkrat je opazila, kako so jo zasledovali moji pogledi.

Razumela me je dobro in opazil sem v trenutku, kako se je stresel njen odločni pogled, kar pa je storilo mene še blaznejšega. Bil sem ves opojen te krasote. Stresel sem se strasti.

»Vse? ponovim... in ne odrečete mi ničesar?« Nagnila je glavo in zardela še bolj, tako, da se me polasti blaznost. »Hočem«, dejal sem, »hočem... poj...«

»Kakšna blaznost« je izpregovorila, kakor bi mi to očitala, »ki jo zagovarja pač samo Vaša mladost«. Ali tudi ona je bila zmedena. Pogledala me je v svoji lahki, premočeni obleki, ki se je tesno oprijemala njenega telesa in moj pogum je rasel v toliki meri, da bi se umaknil samo sili.

»Obljubili ste mi to«, rečem. In pristopim k njej ter objarem, predno se je

oslabljenja umrl. Morda bodo dotlej potekla še stoletja, ali že danes lahko rečem: **Že v 20. stoletju se končno reši veliko vprašanje, če zamore katoliška cerkev zopet postati duševna voditeljica človeštva ali če bo propadla.**

Zanimivo in hvaležno bi bilo slediti Wahrmundovim izvajanjem od stavka do stavka in primerjati Wahrmundove trditve in obdolžitve z delovanjem in nehanjem naše duhovniške stranke. Toda potrebno to ni, saj vsakdo takoj zapazi, da veljajo Wahrmundove besede do pičice tudi za nas in takisto ve vsakdo, da so razmere pri nas še hujše kakor na Tirolskem. Merodajni cerkveni krog pa so gluhi in slepi in niti tega ne vidijo, kako **gnus** pred počenjanjem raznih Šusteričev in Lampetov, Koblarjev in Ferjančičev itd. itd. stvarja čedalje globlje brezno med cerkvijo in samostojno mislečimi izobraženci. Svarila in opomini niso doslej ničesar zaledli. Toda tudi mi smo prepričani, da je mogoče prerojenje in pomlajenje katoliške cerkve, da cerkev ni tako slaba in zaostala, kakor se sodi po počenjanju gotovih njenih voditeljev in služabnikov, in to nam daje moč, da vzlici strašnemu preganjanju nadaljujemo neustrašeno naš boj, ki je v pravem pomenu besede plemenit in ima najzvišenejši namen: pridobiti narodu slovenskemu pogoje za srečno narodno, kulturno in gospodarsko življenje ter iz katoliške cerkve odstraniti vse to, kar je koplje grob tudi med Slovenci.

V Ljubljani, 18. marca.

Državni zbor.

Seja dne 17. marca. Pred sejo se je podalo več interpelacij, med njimi tudi **Gessmannova**, naj bi se dajala domačim delavcem prednost pred italijanskimi. — Na dnevnem redu je bila razprava o visokih šolah. Govorili so: **Tollinger, Biankini, d' Elvert, Hrubý in Barwinski**, in sicer Tollinger o visoki šoli za poljedelstvo, Biankini o rimskej kolegiji Sv. Jerolima ter o potrebi južnoslovenske univerze; **d' Elvert** je govoril za odpravo velikonočnih eksercicij za srednje šole ter proti češki tehniki v Brnu. Hrubý je branil ta češki zavod ter dokazoval, da Nemci ne dosegajo Čehov v kulturi. Barwinski zahteva ustanovitev maloruske univerze v Lvovu. Seja se danes nadaljuje.

Velikonočne eksercicije v srednjih šolah.

Zopet je bilo podanih več interpelacij v državnem zboru za odpravo teh prisiljenih in staroveških duhovnih vaj na naših srednjih šolah. Klerikalni poslanci pa so si tudi pripravili obširno interpelacijo za zagovarjanje eksercicij. Sicer jih je naučni minister prehitel, ker je sam branil v odgovoru na interpelacije duhovne vaje za dijake, vendar je značilno tudi vedeti, na kaj so naslanjali klerikalci svojo interpelacijo. V interpelaciji se nam-

mogla braniti, njen božansko glavo ter pritisnem svoje žareče ustnice na njene. Čutim naglo, kako ponavlja moj dolgi poljub, čutim njene ustnice, ki se pritisajo mojih, ta čut je trajal le trenutek, a bil je tako izrazit, da ga ne morejo moje ustnice nikdar pozabiti. A ko se mi lahno izvije, zagledava v daljavi plemiča kraljevega spremstva, ki se je bližal po drevoredu topolom.

Kralj je izvedel vse, kraljica pa, na kojo so zvalili vso krivdo, je morala vse pojasniti, in moje prognanstvo je bilo začateneno.

Premoženja nisem imel, temuč sem bil povse odvisen od svojega vladarja. Poslali so me sem najprej za tajnika, potem pa za konzula.

Kralj je neizprosljiv mož; nikdar mi ne odpusti tega. Za večno sem obsojen, ako moj vladar prej ne umre.

Mnogokrat obžalujem za trenutek svojo blaznost; potem pa zopet čutim kraljičine ustnice, kakor bi počivale na mojih in tedaj ne obžalujem.

To se zgodi navadno o Veliki noči; v tem času dobivam namreč šopek jazzmina po pošti iz glavnega mesta. Vem, da nekdo na me pozabiti ne more in moje ustnice se začnejo tresti,

reč nahaja tudi stavek: »Vir pravice za katoliško cerkev ni v postavah katerekoli države, temveč izhaja iz božjega ustanovnika, od katerega je prejela svojo misijo, obsegati vse dežele in vse čase.« V naukih božjega Učitelja pač ta pohlepnost ni uteviljena, temveč diši precej jasno po bulli »Unam sanctam«.

Kriza v Španiji.

Protiklerikalni Sagasta je dobil zopet nalog, sestaviti novo ministrstvo. Veselo znamenje je, da so za Sagasta tudi republičani, seveda vse liberalne in socialne stranke, dà, celo odlični konservativni politiki. Dinastični pristaši vidijo le v Sagasti pravega moža v sedanjem položaju. Le Sagasta boste bajě mož, ki bo znal udušiti vatikanske spletke. Papež sam je pisal kraljici regentinji, naj dekretov, ki omejuje število kongregacij, ne podpiše. Tudi v Španiji so začeli spoznavati, da imajo samostancev preveč ter da so samostani državi na škodo. Ali papež ne opravi proti silni struji v vsej deželi ničesar. Do 19. t. m. se morajo vse kongregacije pri prefekturah zglasiti. V Španiji se je začel boj proti klerikalizmu v vsej črti in niti klerikalni dvor ga ne ustavi več. Sagasta pa bo moral kakor francoski klerikalni Tezej, Waldeck-Rousseau, imeti železno roko, da izvede svoj načrt ter osvobodi vsa deloma bedno Španijo meniških zadelcev!

Vojna v Južni Afriki.

Cemu gre stari lord Wolseley v Južno Afriko? To je sedaj vprašanje. Kitchner je bajě izgubil zaupanje; vedno bolj se kaže, da mu položaj ni znan ali pa da ga nalač prikriva. Govoriti o bližnjem koncu vojne, hkratu pa zahtevati vedno nove pomočne čete, govoriti o obupnosti razkropljenih burskih topov, hkratu pa doživljati kar zapored velike poraze: to se ne strinja. Buri postajajo drzovitejši in v svojih naskokih srečnejši, Angleži pa malodušnejši. Wolseley ima torej bajě nalog preiskati resnični položaj v Južni Afriki ter poročati o njem vradi docela objektivno. Bajě ga pošilja sam kralj. Priprati se mora, ali bi ne bilo umestnejše skleniti mir. Morda stopi tudi v dogovor z Botho in z Dewetom. Preiskati mora tudi doživljaj Methuena, katerega je izpustil Delarey radi tega, da se izogne velikim operacijam Angležev, ki bi mu gočovo več škodile. Botha in Kitchner sta se pogodila, da bodo imele poslej ambulance svobodno pot. — Kitchnerju so zopet odvezeli Buri dve veliki koloni živil. Pri izpustu Methuena so se sklenile med Kitchnerjem in Botho naslednje pogodbe:

1. Angleži hočejo varovati Kruitzingerja,
2. nobenega ujetega burskega poveljnika ne bodo Angleži več postavljali pred vojno sodišče,
3. neutralne ambulance se priprstojo za taborišča Bothovo, Dewetovo in Delareyjevo.

Najnovješč politične vesti.

Program parlementa za velikonočno zasedanje so doznavali včeraj načelniki klubov z ministarskim predsednikom. — Dunajske občinske volitve so se vršile včeraj za 3. razred. Volilnega boja ni bilo, zato pa so tudi kršč. socialci obdržali svojih 46 mandatov. — Ženski kongres v Bruslju je sklenil resolucijo, da je ženam za gospodinstvo in zrejo otrok plačati državna nagrada. — Marčeve proslavijo je praznovalo dunajsko organizirano delavstvo dne 16. t. m. Okoli 300 vencev so prinesli v procesijah na grob marčevih žrtev. — Boji v Srednji Ameriki. Dne 25. m. m. je padlo 550 liberalnih ustašev, med njimi tudi polkovnik Uribe. Vladne čete so izgubile 250 mož. — Trozvezase podaljša baje zanesljivo na 6 let. — Oženskih študijah na Nemškem je izjavil naučni minister v zbornici, da dela vlada ž njimi le poskuse tako na gimnazijah kakor na visokih šolah, da pa odklanja vsako odgovornost. — Zaradi jezuita Collonija, ki je govoril zaničevalno o umoru italijanskega kralja, se je interpelovalo v italijanski zbornici. Državni tajnik je odgovoril, da se je začelo proti jezuitu sodno postopanje ter mu je avstrijska vlada prepovedala pridigovanje. — Turške stvari. Danes so se začele v Carigradu obraynave zoper 14 soobtožencem Fuad paše. — Generalu Osman paši se je spremenila smrtna kazen v

dosmrtno ječo. — Zoper sprejemajo češki dijaki v protestirali slovesno-nemški slušatelji hanovranske tehnike. — Nemško poslovovanje je zapovedala pruska država vsem društvom, tudi poljskim, v Poznanju s 1. aprilom. — Sultan in Črnomor. Knezu Niku je postal sultan srčno čestitko k zaročku prince Mirka. — Kitajska vojna o dškodnina. Rusija zahteva zase vojne odškodnine 184,359.000 rubljev, ki se morajo amortizirati v 39 letih.

Dopisi.

S Pivke. V dopisu s »Iz Slavine« v št. 61. »Slovenskega Naroda« hoče gospod »tristo«, dopisnika notice »Poštne zadeve v Prestranku« v št. 56. »Slovenskega Naroda«, učiti, kako »se sime potegovati na pravični podlagi«, sam pa govori neresnico. Prva neresnica je, da štejejo Matenjavas, Rakitnik in Grobišče samo 8—10 hiš več nego sama Slavina, v resnici ima Slavina 72, Rakitnik 37, Grobišče 24, Matenjavas 45 hišnih številk, torej imajo te tri vasi 34 hišnih številk več kakor Slavina. Zraven se pa še prištejejo druge vasi, katere niso zadovoljne, da bi bil poštni urad prestavljen v Slavino, nameščen: Orehek s 70, Žeje z 21 in Rakulik z 18 hišnimi številkami. Druga neresnica je, da je Slavina od vseh vasi najbolj obiskovana, pač pa se vsak človek boji iti še ob suhem vremenu v Slavino, ker je v nevarnosti, da se v blatu ne potopi po »uzorno« urejenih potih. V dopisu imenuje vas Selce, katera vas pa ne spada pod to poštno okrožje, ampak pod Sv. Peter. V Orehek ali Grobišče pa more samo gospod »tristo« v šestdesetih minutah priti, ker ima Puh-kolo, peš pa gotovo ne.

Več prizadetih.

Od Sv. Jurija ob juž. žel. Šentjurška konsumarska modrost si mehča svoje tikve z vprašanjem, kdo je neki grdi dopisnik v preklicanem »Rodoljubu«, kitako brezobzirno napada roditelje našega sl. konzuma in provzročitelje sedanjih vse drugo, le ne veselih razmer — t. j. naše prečastite duhovnike. G. fajmošter so že hoteli kresniti, češ, dopisnik je na Ponikvi. Ker pa je znano, da naš fajmošter nikakor ni kaka brihtna butica, da mu ni niti tista zvezda zasijala, ki je kazala sv. trem kraljem pot v Betlehem, je umevno, da se je grozno urezal. Da mu damo zopet priliko se izkazati, oglasimo se vnovič v cenj. »Rodoljubu« s to ali ono.

Postojmo najpred pred fajmošrom. »Rodoljub« mu leži v želodcu, kakor je ležal Jonas v somovem trebuhu. Jonas je prišal živ iz ribe, pa tudi »Rodoljub« še živi, vklub temu, da ga popre vse močne načine ugonablja. Župnik je pri letošnjem »velikonočnem izprševanju« vsliljeval mariborskega »Tomažeka« ali kakor mu pravijo »Naš Dom«. Ljudje, ki še ne razločujejo črno od bele, so sedli fajmoštru na limanice. Mimogrede bodo povedano, da je fajmošter kot prvi meštar zaviral resnico, obrekoval ali celo lagal. (Lahko dokažemo.) Vohal je za »Rodoljubom«, toda čisto priprosti ljudje so ga tako »nafarbalic«, da je bil še bolj črn kot je sicer.

Kaplan Grega je in ostane jezuitski Grega. Zastonj rajši je in pije kakor pa za denar. Zato zahaja kaj rad v hiši, kjer čuti kaj mastnega in mokrega, in govoriti se celo, da močno čisla surovo, živo meso. Pogosto povabi sebe na Kameno k Fajku in sicer na večer. Ženske pripovedujejo, da se zmuzne kaplan često od mize v kuhinjo, kjer porine v vsak pisker svoj blagoslovljeni nos, za kar da ga čaka baje ne ravno prijetno presenečenje. Svoje telo hodi krepčat tudi v neko hišo na Cesto, koje lastnica je revna udova z dvema hčerkama. Tudi tam si da za svoj želodec kaj odtrgati od udovin uste. Babnice, ki vedo za te večerne obiske, si dostikrat več namislijo, kot je morda res, in če ne vedo nič gotovega, povprašujejo radovedno, zakaj se zagrnejo vsa okna, kadar so gospod kaplan notri. Če so tako radovedne, svetujemo jim, naj še one povabijo kaplana v svoje hiše in uganka utegne biti za marsikatero rešena.

Taka sta tedaj ta dva naša božja namestnika, kaj čuda, če ju je njun otrok — zadrega — povsem vredna.

V prejšnjih svojih dopisih smo že dovolj jasno povedali, je li more konzum

propasti ali pa uspevati. Njegovi zagovorniki ga še sicer držijo na švepavih nogah, saj še imajo v potrebi svojo posojilnico na razpolago. Tako so skrupcali ob noveletnem računu nekak dobiček, dasi živa duša v njega istinitost ne verjame. Saj niso neznane neprilike, katere provzroča konzumu usnjata pamet njegovih kolovodij. Fižola se ne morejo niti za izgubo iznebiti, drugod imajo tudi smolo; trgovski duh Ciglarjevega Tončka pa tuhta noč in dan, kaj bi z jajci, komu bi jih obesil na vrat. On in njegovi sodruži si slajšajo zato svojo žalost s figami, katere zalivajo s šnopsom iz domače tovarne.

Kadar pa jih jeruš preveč peče, stopijo k polovnjaku zadružnega vina in si ohladé pekoče grlo. Konsum se je namreč od novega leta sem povečal za zadružno krčmo, v kateri točijo primeroma cenena, a zato primerna vina. V resnici se je točil, kakor smo prorokovali, farovški »pukelberger«. Da dela zadružna podkapnica — pivci morajo ali bi vsaj morali zunaj pod kapom piti, menda zato, ker kapljica ni vredna, da bi šla ne pod opečnato ne pod meseno streho — škodo tržkim gostilnam, je neutajljivo, saj je povsod tako, da nova metla vedno dobro pometa. Poleg primeroma majhne gmotne škode provzroča podkapnica, nahajajoča se v neposredni bližini šole in tik ob javni cesti, mnogo moralne kvare in pohujšanja, zlasti pri šolski mladini in ženskem spolu. Pri zori, kateri se vedoma in nevedoma kažejo nedolžni mladeži, klaparski pominki živinsko pijani dedcev, to so malone vsakdanje posledice te nebodijetra osterije. Ni, da bi jih za- in opisalo pošteno pero, saj presedajo celo samemu fajmoštru, kaj ne bi starišem, kojih deca je dan in dan izpostavljeni tolikim nevarnostim.

Je že tako. Prokletstvo hudobnega dejanja je, da poraja v enomer le hudo. Fajmošter je začel, učenci pa prekašajo in se mu celo puntajo. Konsumska prodajalnica, konsumska mesarija, konsumska oštaria, vse se je rodilo v župnikovi glavi v maščevanje nad svobodomiselnimi tržkimi obrtniki. V tržkih krogih ni našel gospodstvažljivi pop brezpogoje zaslombe, zato se je zatekel na deželo, kamor se mora mati neumnost sploh iz mest in trgov umikati, dokler je i tam ne dohitni jenna sovražnica pamet.

Vprašamo kmete, ki se ogrevajo za konsum, so li že na boljšem pri svojem gospodarstvu, odkar so postali sami kramarji, živinski pobijalci in vinski krčmarji? Pokažite nam le eden vinar, katerega ste obrnili vsled svojega zadružnega delovanja za gospodarstvo. Če še pri kramarji in mesariji ne uvidite pravega stanja, videti ga morate, čim stopite skozi ona vrata, kjer moli konsumski bog svojo roko ven. Tam se pije res primeroma ceneje vino, nego v navadnih gostilnah; iz tega pa še ne sledi, da si ljudje denarja prihajajo, ker v svojem otrojem veselju nad nižjo ceno poženejo dva- in še večkrat toliko konsumske brozge po šentjanževem klancu, nego so popili poprej dobrega, za par krajevjev dražjega vina. Kakor noben konsum na deželi, tako ni niti naš kmetom na korist. V kolikor se dobiva v njem ceneje, v toliko je le priložnost v napačnem gospodarjenju in potratnega življenga, kar priča zlasti podkapnica s spodnjkajočimi se fantalini, katerih ni bilo prej nikoli v krčmah najti.

Temu bi morali nasproti delati v prvi vrsti škof in vlada, katerima menda vendar ni na moralnem in vsled tega na gospodarskem propadu našega naroda. Toda škof je daleč, posvetna oblast je slepa, konsumska oštaria pa je cenena.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 18. marca.

Osebne vesti. Okrajni šolski nadzornik za krški in litijiški okraj gosp. Anton Maier je imenovan okr. šolskim nadzornikom za slovenske in utrakovitične šole v Ljubljani, nadučitelj v Zagorju g. Ljudevit Stiasny pa okr. šolskim nadzornikom za krški in litijiški okraj. — Nadučitelj v Sodražici g. Ivan Mandeljc je dobil častno svetinjo za 40letno zveste slubovanje.

Volitev v trgovsko in obrtno zbornico. Gg. članom »Tr-

Dalje v prilogi.

govskega in obrtnega društva za Kranjsko kakor sploh naprednim trgovcem in obrtnikom v mestu in na deželi se toplo priporočajo v volitev že razglašeni kandidati, ker so — z malo izjemo — izvrševalnemu odboru narodno-napredne stranke vsi priporočeni od trgovskega in obrtnega društva. Trgovski in obrtni stan na Kranjskem ne sme dopustiti, da bi v taki korporaciji kot je trgovska in obrtna zbornica rogovilile klerikalne niče. Kranjska je že tako izgubila na zunaj kredit, ker se ji očita, da je za Tirolsko prva domena jezuitov in propadlih značajev.

Agitacija na prižnici. Zopet se glasi bojni klic s prižnice, to pot zradi volitev v trgovinsko in obrtno zbornico. Tako je v nedeljo fajmošter na Dobrovi s prižnici rotil ljudi, da naj tisti, ki imajo volilno pravico, pridejo v šolsko poslopje, kjer je nastanljena c. k. r. pošta, da se jim bodo tam glasovnice popisale. Kako pride oče Rant, najnesposobnejši učitelj v deželi kranjski, do tega, da šolske ali poštne prostore oddaja v tak namen? Uboga Dobrova, da se ne more iznebiti tega slabega učitelja in sovražnika razglednic. Fajmošter je v svoji politični pridigi tudi povedal, za kaj se gre klerikalcem pri volitvi v trgovinsko in obrtno zbornico. Ne gre se jim za to, da bi koristili trgovcem in obrtnikom, da bi povzdignili trgovino in obrtnost, ampak le za deželnozborska mandata. Dobrovski fajmošter je možem lepo po domače razložil, da ima katoliška stranka še premalo poslancev v deželnem zboru, in da hoče dobiti trgovinsko in obrtno zbornico, da bi potem imela dosti dež. poslancev.

Ubogi Wahrmund! Klerikalci bi sedaj profesorja na vseučilišču v Inomostu, dr. Wahrmunda, ki jim je povedal toliko bridkih resnic, najraje proglašili za »Narodovca«, da bi tako mogli sumničiti njegova izvajanja, ker jih že ne morejo izpodbiti. To seveda ne gre, in zato se mora »Slovenec« omejevati na to, da nekoliko pozabavlja. Nečemo tratiti prostora s tem, da bi prerešetvali, kar sta Štefe in Lampe o Wahrmundu napisala, konstatujemo samo nekaj faktov: Wahrmund stoji na popolnoma istem stališču, kakor prvi avstrijski bogoslovec, prelat Ehrhard. Wahrmud je bil vedno odločen pristaš katoliške cerkve. Kot zaveden katoličan je na priporočilo klerikalcev postal profesor v Črncih; klerikalci so se poganjali, da je prišel na vseučilišče v Inomostu in klerikalci so ga kot zavednega katoličana poslali v tirolski deželni zbor. Wahrmund je bil vse svoje življenje zvest katoliški cerkvi in se tudi sedaj ni iznenavil, pač pa je kot pošten mož dvignil svoj glas proti klerikalizmu, ki kopije katoliški cerkvi grob. Iz »Slovenčevev kapucinade pa moramo jedno pribiti: »Slovenec« zahteva, da mora cerkev imeti odločilni vpliv pri imenovanju vseučiliških profesorjev!

Deželnozborske volitve na Goriškem. Po izidu volilnih mož je zagotovljeno, da zmaga na Krasu napredna stranka, na Tolminskem pa klerikalna. V Tolminskem okraju je v korist klerikalcem pravzaprav odločilo Cerkno, kjer so naprednjaki pri volitvi volilnih mož padli samo na tri volilce. Če bi bili še tri volilce pridobili, izvoljenih bi bilo 12 volilnih mož. Mej tem, ko so naprednjaki šli z odprtim vizirjem v volilni boj in še pred volilno borbo imenovali svoja kandidata, so klerikalci postopali drugače in še dodanes niso imenovali svojih kandidatov. Klerikalci pač vedo, da stoje njihovi možje na tako nizki stopnji politične omike, da bi za poslanca voili še kardinalovo poneno posodo, če bi jim ukazali duhovniki. Zato klerikalci tudi niso pred volitvijo volilnih mož imenovali kandidatov — in morda tudi zato, ker jih že danes nimajo. Za tolminski mandat se je najprej govorilo, da ga prevzame dr. vit. Tonkli. Ta je odklonil. Potem je bil kot kandidat imenovan sodni tajnik Fon, a ta je menda tudi odklonil. Sedaj ponujajo mandat sodnemu svetniku Rutarju, ki je bil kandidat tudi pri državnozborski volitvi iz IV. kurije, a je propadel. Na Krasu pa klerikalci menda sploh nimajo poguma, postaviti kakega kandidata, saj so si lahko v svesti, da bi jim zavedni Kraševci posvetili tako, da bi se klerikalcem ves svet smejal.

— „Glasilo krščansko mislečih učiteljev in vzgojiteljev“ zasuži v resnici, da se mu včasih posveti nekoliko pozornosti, kajti toliko neprostovoljnega humorja ni kmalu kje dobiti. Kako presrečno se mora pač vsakdo smejeti, ko na pr. čita, da »Zavezo slov. učiteljskih društev“ zapuščajo vsi treznejši učitelji in učiteljice in da bo »Zveza« kmalu omejena na mali krog najhujših naprednih »kričačev!« Na Slovenskem je okrog 2300 učiteljev in učiteljic, a od teh jih je komaj par tucatov »krščansko mislečih«, vsi drugi se lepo zahvalijo, da bi jih razglašal za »treznejše« tisti Fr. Jaklič, ki je v Hardetovi postelji v Kočevju uganjal take orgije treznosti, da je še v sosedni sobi — dišalo. »Treznejši učitelji in učiteljice«, katerim je prosluli Hardetov gost seveda uzor, tudi res ne spadajo v »Zavezo«. To se vidi iz poročila o zborovanju »Kat. društva slov. učiteljev na Primorskem«. Predaval se je o — utemeljitev reda presvetega srca Jezusovega, dr. Pavlica je čital pastirski list, neka gospica Mrcina pa je pozdravila s presrčnimi besedami jedva okrevanega dr. Pavlica. Društvenice so zapele še »Ave Maria stella« in »Morsko tihoto« in konec je bil. Tako je bilo zborovanje slovenskih učiteljev. Zakaj ne gredo te cenjene gospodične rajše v kako Marijino družbo? Sicer pa nas veseli, da je dr. Pavlica zopet okreval in upamo da bo pri prvi priliki na kakem shodu krščansko mislečih učiteljev in vzgojiteljev predaval o bratu Fridolinu in njega blagem delovanju v goriškem deškem semenišču. Ta brat Fridolin je moral sicer pobegniti, ker bi ga bili sicer z aprili, ali on vendar zaslubi, da se mu zagotovi primern spomin kot vzgledu krščanskomslečega pedagoga. Dr. Pavlica naj bi imel predavanje o njem in o njegovih delih in to predavanje naj se vsaj natisne v »Glasilu krščansko mislečih učiteljev in vzgojiteljev«, ako ta list že Slomškove podobe neče nadomestiti s podobo brata Fridolina.

— Na adreso južne železnice. Kot dodatek k notici pod tem naslovom objavljeni v št. 62. našega lista smo izvedeli, da je Ševar kot poštar dal prošnjo za odkup sveta južne železnice tik postaje na Rakeku, da bi sezidal novo poslopje za pošto. Ker je to, kakor že omenjeno, povsem nemogoče, ko že vsak vrabec na Kranjskem ve za razmere Ševarjeve in ve, da so zemljiške knjige pri sodniji v Cerknici in Ložu prepapolnjene tožb, in da niti hlače, v katerih Ševar hodi, niso varne pred eksekutorjem, je sedaj vprašanje: Bode li morda zidalo novo poslopje c. kr. poštno ravnateljstvo? — No, do tega še kje drugje ne prinesejo, — popolnoma jasno je tedaj, da tisti nekaj tičkov za Ševarjem. — Znano je sicer, da se južna železnica pri katerikoli prodaji sveta ne interesira za stanje kupca, vendar je pa v služaju na Rakeku nje dolžnost pretresati tako prošnjo. Očitno je, da je Ševar vporabil finto, da namerava zidati poslopje za pošto, ker ve, da le jedino tako izvabi prostor od železnice, kajti namenu, kakor je Ševar v prošnji navedel, ne bode prostor služil, pač pa je namenjen za druge zavode. — Znano in tudi pravično je postopanje železnice, da se ozira na pošto, (glede prostorov itd.), vendar pa jo svarimo pred nakano zvitega poštarja Ševarja. Sploh pa bodi omenjeno, da je sedaj pošta v zelo pripravnih prostorih in drugih ni treba, tedaj tudi uvidimo kot nepotreben na take prošnje se ozirati.

— Repertoar slovenskega gledališča. Danes se pojede prvič in tudi zadnjič v tej sezoni Zajčeva opera »Žrinjski«, v kateri gostuje g. Bogdan pl. Vulaković, baritonist zagrebške opere. Odboru se je posrečilo pridobiti cenjenega gosta tudi še za drugo predstavo ter se bode v petek, 21. t. m. pella opera »Tell« z g. Vulakovićem v glavnem vlogi. S to predstavo se letaščina operna sezona zaključi.

— Veselica v korist družbi sv. Cirila in Metoda, ki jo priredita srednjemestna in šentjakobsko-trnovska podružnica, se bo vršila jutri v Sokolovi dvorani v »Narodnem domu«. Program se je spopolnil še za jedno točko za razstavo slik. Dotične slike sta izdelala renomirana domača umetnika Mažon in Šmiron. Kdor ve, s kakimi težavami se

mora boriti družba sv. Cirila in Metoda, in komur je pri srcu namen naše šolske družbe, ta bo jutri gotovo prihitel, da položi mal dar na domovinski altar.

— Koncert, Glasbene Matice. Ker je gospod koncertni vodja Matej Hubad v grlu obolen in mora vsled zdravniške odredbe nekaj časa varovati svoj glas, odložil se je po sklepnu pevskega odbora koncert v proslavo desetletnice pevskega zboru na jesen in opustile so se tudi zborove pevske skušnje za toliko časa, da g. Hubad polnoma okreva.

— „Deutscher Verein“ v Ljubljani, politično središče kranjskih Nemcov, je imel v soboto svoj občni zbor. Priti priliki se je naznanilo, da se je g. dr. Jos. Suppan, bivši ljubljanski župan in državni ter deželnih poslanec, iz ozirova na svojo starost popolnoma umaknil iz političnega življenja. G. vitev Januschowsky je predlagal, naj se deluje na to, da se ustanovi nemška šola v — Šiški.

— Meščanska godba. Sinoči je bil v gostilni pri avstrijskem cesarju shod, na katerem se je izvolil pripravljalni odbor, ki ustanovi meščansko godbo iznova. Godba naj bi se vzdržala z rednimi podporami članov in v vstopnino koncertov. Godba bi bila na razpolago vsem društvom za zabave, veselice in izlete ter bi sodelovala tudi pri sprevodih umrlih članov. Ako se zavzamejo društva za meščansko godbo ter jo podpirajo, je možno, da se ohrani to privatno podjetje.

— Tovorni promet na južnem kolodvoru. Svoj čas smo poročali o pritožbah iz trgovskih krogov glede nedostatkov pri oddaji tovornega blaga na južnem kolodvoru. »Trgovsko in obrtno društvo za Kranjsko« obrnilo se je vsled tega do obratnega ravnateljstva juž. žel. s pismeno vlogo, proseč, da isto uradniški posel pri tej blagajni uredi. Na to vlogo je prejel pretekle dni društveni odbor od imenovanega ravnateljstva odgovor, glaseč se, da se bode takoj potrebitno ukrenilo, da trgovci pri tej blagajni ne bodo v boode trpel več kake škode.

— Zgradba novih hiš. V Sodnijskih ulicah pričeli so graditi Pogačnikovo hišo. Temeljno zidovje je blizu do polovice dodelano.

— Za prijatelje biljarda. V kavarni »pri Slonu« bo danes zvečer ob 1/2. uri turnir na biljardu. Gosp. Trebar, znani biljardist, pozivlja najboljše igralce na mač in da na 1000 pointov vsakemu 850 pointov naprej.

— Uboj. V nedeljo zvečer, med 7. in 8. uro, je bil v Kranju zaklan 27 let stari zidar Alojzij Žebre. Popoldan je bil Žebre 21 letnemu mesarskemu pomočniku Mihaelu Zlatetu strgal pero s klobuka, takoimenovane »snajdfedro«. Zvečer je Zlate klical Žebreta »na korajžo«. Žebre je takoj pristopil in Zlate mu je zabodel nož v prsi in ga tako nesrečno zadel, da je Žebre takoj umrl. Zlate je potem šel v krčmo, a varnostni organi prišli so kmalu ponj in ga izročili sodišču.

— Cvetni petek bo v Preserji prvi letni semenj za živilo in blago.

— Soc. dem. shodi v Celju. V nedeljo dopoludne so imeli soc. demokrati v Liboju pri Celju, popoldne pa v Celju samem shode. Govorilo se je tudi o celjski gimnaziji. Zborovalci so glede celjske gimnazije zavzeli stališče, da je bila resolucija grofa Stürgkh impertinentnost, da potrebuje 400.000 Slovencev južne Štajerske na vsak način srednje šole, zajedno so pa tudi izrekli, da bi bilo delovati na pridobitev strokovnih in obrtnih šol. Obenem so izjavili zborovalci, da je treba pričeti z reorganizacijo in z moderniziranjem ljudskega šolstva. Na shodu v Celju so tudi slovenski narodnjaki nastopili in napadali posebno poslanca Pernerstorferja. Soc. demokrati pa so se postavili na tako čudno stališče, da Pernerstorfer ni nastopal v imenu stranke, temveč le kot oseba. Da je to stališče otročje, je očitno. Shodi so bili sicer burni, a izvršili so se povsem stvarno. Nemški nacionalci se niso pokazali.

— Zagrebško vseučilišče. Naučni minister Hartel je poslancu Vučoviču rekel, da pravniki iz Dalmacije lahko napravijo drugi državni izpit v Zagrebu, ker izide meseca septembra na redba s katero se pripozna veljavnost v

Zagrebu narejenih izpitov tudi za Cislitvansko.

— Najnovejše novice. Šivilje in modistinje v Lvovu so ustavile delo. — Delavski izgredi so se vršili v Budimpešti po marčni proslavi dne 16. t. m. Nad 3000 delavcev je napadlo policijo na konjih. Nad 50 oseb so arretirali. — Most se je podrl pri otvoritvi. Črez Amacono so napravili nov most. Pri slovesni otvoritvi pa se je isti udrl ter je baje utonilo nad 100 oseb. — Samomor hranilničega ravnatelja. Ravnatelj hranilnice v Stari Pešti, S. Augenstein, se je ustrelil, ker mu je odnesel blagajnik 60.000 K. — Vohunstvo ruskega polkovnika Grimma se nadalje zasleduje. V Varšavi se je vršila s carjevim dovojenjem hišna preiskava pri generalu Puricevskem. — Zaboj draguljev za 2½ milijona frankov je bil tedni ukraden dvema Angležema iz vlaka Dunaj-Ostende. — Promovirana Čehinja. Na praški univerzi je bila te dni promovirana za doktorico vsega zdravilstva gdč. Ana Komzák. — Ladja s premogom gori v Sueškem prekopu. Pričakuje se eksplozija. Promet skozi prekop je za tri dni ustavljen.

*** Preložen katoliški shod.** Kadar smo že pred nekaj dnevi poročali, je bil za mesec april določeni občni avstrijski katoliški shod preložen. Vzrok preložitvi je tako zanimiv. Pravzaprav je vzrok preložitvi Wahrmundov govor. Ta govor je namreč med omikano duhovščino našel splošno priznanje. Prirediteli katoliškega shoda so se bali, da bi imeli napredni in protiklerikalni katoličani na katoliškem shodu večino, da bi shod postal manifestacija za napredno misel in proti klerikalizmu in zato so shod sploh odložili — na nedoločen čas. Dani se, dani, četudi počasi.

*** Iz rimsko-katoliške cerkve je izstopil** v Homotovu na Češkem ondonti gimnazialski katehet in knezonadškofski notar dr. Lang. Pristopil je staro katoliški cerkvi. V pismu, s katerim je ta duhovnik svojem škofu naznanil svoj izstop, pravi, da ga je k temu karku napotil gnuš pred počenjanjem nekih duhovnikov in pa to, da škof temu gnusnemu počenjanju ni hotel konca narediti.

*** Razpuščeno društvo.** Okrajno glavarstvo je razpustilo v Roveredu društvo »Pro Cultura«, ker je uganjalo irentovsko agitacijo.

*** Novi „Križ“.** Imamo že »Plavi križ« — društvo, ki se borí zoper alkoholizem. Imamo »Beli križ« — društvo čistosti, nekaj enaka društvo tretjerednic in farških kuharc. Imamo »Rudeči križ« — društvo za postrežbo ranjenim vojakom. Zdaj pa je v Bernu ustanovljen »Vijoličen križ«, društvo, v katerem se prepondevuje kleti.

*** Drugič na smrt obsojen.** 71letni delavec Fran Novak je bil v Pragi pred par meseci obsojen na smrt, ker je hotel posiliti 10letno Marijo Oluc, in ko se mu ni to posrečilo, jo je pahnil v Veltavo. Najvišji sodni dvor pa je to sodbo ovrgel, in tako se je vršila obravnavna še enkrat. Toda porotniki so zopet izpoznavi Novaka krivega in je bil morilec iznova obsojen na smrt.

*** Pet dni in pet noči v cerkvi.** K neki vasici v Krušnih gorah so dozidali nedavno novo cerkev. V staro cerkvijo pa še blagoslavljajo mrlje predno jih pokopajo. Pred par dnevi je bila zopet neka pogrebna slavnost. Pri blagoslavljjanju mrlja v staro cerkvijo je zaspal bedasti delavec Ries. Ker se ni nihče zmenil zanj, je ostal v cerkvi, katero so zaklenili, pet dni in pet noči. Ko so tedaj slučajno zopet odprli cerkev, so ga našli napolniti mrtvega v sredini.

*** Draga Šala.** Delavec Klosik v Vítkovicah se je hotel z ženo malo pošaliti ter ji je pokazal dva zlata (po 20 K) in dejal: »Glej, to je vse, kar so mi dali, dva nova dvahelerja«. Žena se je jezila, ker ni poznala vrednosti zlatov in je v jezi, ko si je mož odišel po tobak, dala »dva krajcarja« med tem prišedšemu beraču. Ko se je Klosik vrnil, je izvedel od žene, da je krajcarja dala beraču. Zdaj ji je sicer pojasnil vrednost »krajcarjev« in takoj sta jo mahnila za beračem. Ko sta

ga slednjič našla, je ta dejal, da si je za milodar kupil frakelj žganja pri židu. Vsi so odhiteli k židu, a ta je dejal, da berača ne pozna, in da od njega ni dobil nikakih zlatov. Revež Klosik je tako izgubil svojo 14dnevno plačo.

Angleži na Štajerskem. Dunajsko ministrstvo je dovolilo angleški delniški družbi »The Göriach Coal Mining and Gyps Works Limited«, da s sedežem v Göriach na Gor. Štajerskem koplje premog po celi deželi ter prideluje mavec. K Göriach si postavi tudi velike fužine.

*** Nov dnevnik na Dunaju.** Dosedanja revija »Die Zeit« začne v jeseni izhajati kot dnevnik. Urednika sta dr. Singer in dr. Rauner.

*** Ribe v Aniži pokončane.** Prebivalstvo ob Aniži je hudo razdraženo, ker mu je montanska družba po dotoku Erzbacha zastrupila sloveče in zelo bogato ribarstvo. Imenovane tovarne so izpraznile v Erzbach neke barvne, strupene odpadke. Na 20 kilometrov daljave je bila Aniža črno barvana, a istočasno je že tudi nesla reka na tisoče in tisoče mrtvih rib na površju vseh plemenitih vrst in velikosti od najmanjih do 25 kg težkih. Dva dni so izvlekli pri Steyr na cente mrtvih rib. Reka je ostala čisto mrtva. Poslanec Beuerle je vsled tega interpeliral v državnem zboru.

*** Odpovedana ljubezen.** Neki pruski list je prinesel nedavno ta-le oglas: »Gospodu F. S. na znanje, da nama s tem, ker je preklical svojo priznano ljubezen, ni provzročila nikakega presenečenja ali bolečine, ker je storil to pač v pisanosti. Druga pa je z razžalitvami! Teh Vam ne pustimo tako zlahka, in mesto pred altarjem, razgovarjali se bomo pred sodnikom. Po svoj stari dežnik (nakupna cena kvečemu 1 gld. 50 kr.) si lahko sami pridete, ako imate pogum. — Gospa B. in hči.«

*** Bik je prebodel** Francu Sovadinu v Holešovu na Moravskem prsi ter mu z rogom proložil več reber in iztrgal pljuča. Nesrečnež je živel še 3 dni v groznih bolečinah.

*** Plemstvo na beraški palici.** Znano je, da je premoženje madjarskih magnatov večinoma že v židovskih rokah. Na Francoskem je ravno tako, da je plemstvo obubožano. Neki grof je ondi barvar, drugi, potomec samostalnih vladarjev, je ondi operni pevec. Član nekdaj slavnega grofovskega reda prodaja mišnice (pasti na miši) in neki marki je kočijaž ter vozi obogatelega nekdanjega mesara.

*** O potovanju nemškega princa v Ameriko** je vedel poročati neki italijanski list celo, da je namen njegovemu potovanju — zaroka s predsednikovo hčerjo, ljubeznivo gospico Roosevelt. Nato je došla lista iz Berolina naslednja brzjavka: »Tukaj se odločno oporeka, da se hoče princ Henrik v Ameriki s Rooseveltovo hčerkijo poročiti. Posebno hvaležni za to izjavo Vam bo — princinja Henrik in njeni otroci, ki smo zopet mirno dihati.«

*** Iz deklinskih šolskih zvezkov** so posnete naslednje cvetke: »Osel je domača žival in priimek; njegova ušesa se najdejo često tudi v knjigah. — »Opica se zato tako imenuje, ker posnema ljudi. — »Brzjavni uradniki se zvežejo med seboj po dovodnih žicah. — »Ako umrje v Indiji mož — kar pa se vsled angleške skrbljivosti le redkokdaj zgodi — dā se vdova zažgati. — »Perilo, ki visi dalje časa na vrvici na prostem, izhlapi. — Siegfried je umoril Hagen za njegovim hrbotom. — »Golobje imajo zelo pohlevne oči; take oči se imenujejo tudi žametne ali plišaste oči.«

*** Poslanec in njegov bolni prst.** Neki stari saški poslanec si je poškodoval neznatno prst. Vendar je vprašal svojega tovariša v zbornici, po poklicu zdravnika, za svet. Ta si ogleda prst od vseh strani ter naroči umivanje z milnico. V par dneh pa dobi stari gospod na veliko začudenje od zdravnškega sopolanca račun 10 mark »za zdravnški svet«. Prav zaupno pove slučaj drugemu svojemu tovarišu, juristu, kako naj napravi s to nenavadno tirjatvo. Juristu se je zdel tudi račun nekam pretiran, vendar je nasytoval, rajši takoj plačati. Drugi dan pa dobi stari mož račun od tovariša jurista 10 mark »za pravniški svet«. To pa je bilo dokaj skopemu poslancu vendar pre-

več, zato pripoveduje krivico ostalim svojim tovarišem. Le-ti se zavzamejo stvari prav resno ter predlože pritožbo posebni komisiji med seboj, ki je razsodila, da stari gospod ni postopal kolegialno, ker je zadrževal svojim tovarišem zasluženo plačo, zato ga obsodi, da mora plačati košaro šampanjk. Mož je plačal, pa tudi prst je ozdravel.

*** Methuen in Delarey.** »Morning Post« pripoveduje: Pred več leti je bil polkovnik Methuen attaché v Berolini. Na potu na cesarski dvor je videl množico, ki je prestrašena gledala, kako se bori z valovi reke Spree otrok. Methuen je skočil v vodo in rešil dete. Viljem I. mu je zato sam pripel red na prsi. Gospa Methuena se je vračala iz Južne Afrike na Angleško. Ko je izvedela za soprogovo nesrečo, se je vrnila takoj zopet na bojišče, da streže moža. Angleški listi pišejo, da sta Dewet in Delarey najdrznejša burska poveljnika ter da je Botha mnogo previdnejši. Methuen je bil že enkrat od Delareya poražen, in sicer pri Magersfonteinu. Cronje je bil pri Paarbergu nesrečen, Delarey pa se je pravčasno umaknil. Pri Brandfortu je bil Delarey slavni poveljnik. postal bi bil naslednik Jouberta, a Krüger ga ne mara, ker je bil njegov opozicjonalec. Delarey je bil celo proti ultimatu Burov, s katerim se je napovedala vojna Angležem. V bojih pri Johannesburgu je bil Delarey naj-vspešnejši poveljnik.

*** Volilna sleparija.** Sedanji predsednik ameriških držav bi pač ne bil danes to, kar je, da ni svoječasno srečno ušel zanjki, ki so mu jo nastavili njegovi nasprotniki. Bil je tedaj kandidat za zbornico ter se je ravno vračal z zadnjega shoda pozno domov. Ko pride v stranski del mesta, vidi pred seboj zelo elegantno dame, ki je onemogla zdrknila v sneg. Hitro pristopi ter ji ponudi roko. Vsa izmučena se ga oklepa mlada dama ter ga prosi naj jo spremi do zaznamovane hiše ter pozvoni, češ, sama je tako slaba, da tega ne more. Njen oče mu bo zato zelo hvaležen. Vljudni kandidat stori tako in že misli spremeti damo v hišo, ko ga neka slutnja odvrne. Potisne damo čez prag ter zaklene vrata za njo. Drugo jutro je zvedei, da je bila ona hiša ena najbolj zloglasnih, kjer so že čakale zaprisežene priče njegovih nasprotnikov, ki bi bili razbobnali, da je bil v zločasnem hiši ter mu preprečili kandidaturo.

*** Amerikanski dvobojoj.** Dva Amerikanca sta bila zaradi lepe Line Cavalieri strašno ljubosumna drug na druga. Skleneta se dvobojevati, in sicer s pištolama v temni sobi nekega hotela. Vsak bo kadil cigaret. Kar naj nasprotniku kaže, kam mu je meriti. Dva močna strela sta pretresla hotel. Vse je hitelo skupaj misleč, da se je zgodilo nekaj strašnega. Ko pa stopi krčmar z lučjo v sobo dvobojevnikov, ležala sta oba udobno vsak na svoji postelji, na obeh omaricah pa sta ležali tleči cigareti.

Društva.

*** Telovadno društvo, Sokol** v Postojini priredi v nedeljo, dne 23. sušca t. l. v prostorih hotela »Ribnik« v Postojini I. tamburaški koncert. Spored: 1. »Tamburaška koračnica«, izvaja tamburaški zbor. 2. »Svibanjska rožica«, izvaja tamburaški zbor. 3. »Sokolska«, petje, moški zbor. 4. »Mutec«, veseloigrav v enem dejanju. 5. »Kariški hrv. narodnih pjesm«, izvaja tamburaški zbor. 6. »Po jezeru«, izvaja tamburaški zbor. 7. Deklamacija: »V pepelnici noči«. 8. »Pjevajmo«, petje, moški zbor. 9. »Berite novice«, veseloigrav v enem dejanju. 10. »Poljska narodna himna«, izvaja tamburaški zbor. 11. »Za jedan časak«, izvaja tamburaški zbor. 12. Komičen prizor: »Pred koncertom«. 13. »Venec slov. narodnih pesmi«, izvaja tamburaški zbor. 14. »Liepa naša domovina«, izvaja tamburaški zbor. — Pevske točke proizvajajo iz prijaznosti čitalnični pevski zbor. Začetek točno ob pol 8. uri zvečer. Vstopnina za člane 50 vin., z rodino 1 krono; za nečlane 1 krono, z rodino 1 krono 50 vin. Ker je čisti dohodek namenjen v pokritje stroškov za nabavljenia godala, se v to svrhu preplačila hvaljeno sprejemajo.

Knjigovnost.

*** Der Vollmenschen.** Ein Rennfahrroman von Michel Angelo Freiherr von Zois. Izmed živečih kranjskih plemenitaških rodbin so se Cojzi na duševnem polju najbolj odlikovali. Žiga baron

Cojz, velikodusni podpornik Vodnikov in Kopitarjev, sam odličen slavist, si je v zgodovini kulturnega življenja naše dežele zagotovil častno mesto. A on ni jedini iz rodotine baronov Cojzov, ki so se vne-mali za više vzore. V najnovijem času je član te rodotine kot nemški glasbenik dosegel častne vsebine, sedaj pa je drug Cojz, baron Mihail Angelo, obelodanil roman, ki je obudil veliko zanimanje. Baron Mihail Angelo Cois je s tem romanom stopil v prve vrste med mlajšimi nemškimi romanopisci. Njegovo delo je vseskoz moderno, le v tem pisatelj ni uklonil sedanji navadi, da ima roman le nalogo, popisati posamezne zanimive dogodbe. V tem oziru je ostal pisatelj pri načelu, da mora imeti roman svojo vodilno misel, da mora biti zasnovan na neki ideji, in izpeljal je srečno in dosledno svojo misel, da se namreč posameznik le tedaj razvije v popolnega človeka, da je šele tedaj »Vollmenschen«, aka med duhom in telesom vlastna popolna harmonija. Pisatelj nam v tem romanu popisuje tak duševni in fizični proces. Bizaren mož, ki obstoji le še iz samih živcev, v katerem žive pravzaprav le še možgani, ki vedno koprni po novih senzacijah in perversnostih, ki je prišel do spoznanja, da mora razum naposlед umoriti pamet, ta mož se uda po zdravnikovem ukazu kolesarstvu z namenom, da se animализira in kolesarstvo ga zopet privede nazaj k naravi, ga osveži v pomladni, mu povrne telesne moči ter ustvari međuhom in telesom tisto harmonijo, ki dela ljudi popolne in sposobne za velika dela. Te ideje pa ni pisatelj izvedel samo srečno in dosledno, nego tudi umetniško lepo, jasno in vedno jako zanimivo. Psihologična stran je izvedena s fino delikateso in subtilno nežnostjo, a tudi posamezne slike, tako popis raznih dirk, a tudi drugih dogodb so sigurno, v velikih potezah umetniško lepo izvršene. Lepi originalni slog, poln zanimivih dopetk in pikantnih prisopodob pripomore mnogo, da ima čitatelj velik duševen in estetičen užitek. Povzetost, ki jo je vzbudil ta roman, je v polni meri zaslužena in je avtorju na doseženem uspehu le čestitati.

Telefonska in brzjavna poročila.

Dunaj 18. marca. V današnji seji poslanske zbornice so se zgodile demonstracije, kakršnih celo ta parlament ni doživel. Vsenemci so razvili vleizdajsko zastavo. Na razpravi je bil budgetni provizorij za meseca april in maj. Schönerer je na dolgo in na široko razpravljal o jezikovnem vprašanju. Očitajo drugim nemškim strankam malomarnost glede nemškega državnega jezika je izjavil, da začno Vsenemci takoj z obstrukcijo, ako se predloži jezikovni načrt, ki ne obsegata nemškega državnega jezika. Končal je s tem, da je z ozirom na poziv k redu, ki ga je predstavil grof Vetter dal posl. Eisenkolbu radi njegovega, avstrijska patriotična čutila žalečega proslavljanja Hohenzollernov zaklical: »Heil und hoch Hohenzollern!« Vsenemški poslanci so mu hrupno pritrjevali in ponavljali njegov klic, druge nemške stranke, takoimenovane »državne stranke«, so na to nečuveno vleizdajsko demonstracijo molčale kar kor grob. Čehi, Poljaki in Jugoslovani so ogorčeno protestirali in upili na predstavita grofa Vetterja, kako da kaj takega trpi. Češki socijalec Choc pa je začel na glas peti »Heil dir im Siegeskranz« in taktirati z obema rokama. Končno pa je prišel grof Vetter vendar toliko k zavesti, da je Schönererja poklical k redu, na kar so Vsenemci zopet kakor obsedeni začeli kričati Stein je pa upil »Hurrah Hohenzollern!« Ko se je povrnil mir, je najprej govoril socialni demokrat Rieger, potem pa je dr. Kramar po zaslujenju ožigosal nastop Vsenemcov kot očitno vleizdajstvo. Danes — je zaklical dr. Kramar — se je pokazalo, kaj pomeni nemški državni jezik, da pomeni nemški državni jezik vladanje Hohenzollernov. Kramar je potem ostro bičal Körberja in povdarjal, da je vsenemško vleizdajstvo posledica vladne kapitulacije. Ko so drugi nemški poslanci nekaj ugovarjali, zagrmelo se jim je: Vi ste sodgovorni, Vi niste nič boljši, Kramar pa jim je reklo: Vi se Schönererja ne otresete; če se ga hočete otresti, morate začeti drugo politiko. Mej tem se je za Kramarem pri-

meril buren prizor. Stein se je začel prepričati s češkim posl. Reichstätterjem. Vmešal se je v ta prepriči tudi Berger. Letele so vsakovrstne psovke. Berger je zaklical, da bo koj zaušnic deževalo. Zdaj pa je planil češki posl. Pospisil s povzdignjeno pestjo k Bergerju in zagrmel nanj: Še jedno besedo in jaz Vas usekam po gobcu, da zletite iz zbornice. Berger jo je potem hitro odkuril. Kramar je končal svoja izvajanja s klicem: Živila vsem narodom pravična država. Govoril je potem še Hortis na kar se je zaključila generalna debata. Poročalec Kathrein je v svojem zaključnem govoru šibal Schönererja na kar so vsenemci odgovorjali s klici »Heil Hohenzollern! Hurrah Hohenzollern! Es lebe Kaiser Wilhelm!« V specijalni debati so govorili Klofač, Funke in Derschatta. Slednja sta hotela izjavljati, da sta ravno tako zavzeta za nemški državni jezik kakor Vsenemci, sicer pa nista z nobeno besedo desavanirala. Schönererjevo vleizdajsko demonstracijo. Hotelo se je, naj bi se takoj vršilo tretje branje proračunskega provizorija, a v to treba navzočnosti dveh-tretjin poslancev. Ko je predstavil preštel glasove se je izkazalo, da ni mogoče tretje branje. Körber je silno razjarjen vstal ter odšel iz zbornice, zaklicavši Stürgkh in Lichtensteinu: Vaših ljudi ni nikoli tu, kadar jih je treba. Potem se je začela razprava o trgovinski pogodbi z Meksiko.

Dunaj 18. marca. Splošno se povendarja, da so dogodbe v današnji seji najhujši udarec za Körberja. Ministerški predsednik se je sam izrazil, da ga silno skrbi, kaj poreče cesar. Vrh tega je skrajno nevoljen, da so levica ekselence na Schönererjevo provokacijo tako trdrovratno molčali. Čehi so s Körberjem govorili, so mu očitali, da je sam vsega kriv.

Dunaj 18. marca. Pri včerajšnji dopolnilni volitvi v občinski svet so zmagali krščanski socialisti, ki so imeli tudi že doslej vse te mandate v rokah.

Rim 18. marca. Vlada je v parlamentu naznavila, da je bil jezuit Collconi, ki je v Vodnjalu v Istri imel anarhistično postno predigo ter je s prižniceslavil zavratni umor laškega kralja aretiran in izročen sodišču v Pulju. Protetu katoliškemu duhovniku-anarhistu se je začela kazenska preiskava.

London 18. marca. »Standard« poročajo iz Durbanu 14. t. m.: Iz Ladysmitha se javlja, da maršira oddelek Burov proti Eimersdaalu ter da jih sledujejo angleški prostovoljci.

London 18. marca. 11 000 mož se odpelje še pred koncem t. m. v Južno Afriko, ker je Kitchener izjavil, da mu je pol vojske v bolnicah

London 18. marca. Gospa Methuenova, kateri je Delarey prvi nazzanil, da izpusti njenega ranjenega moža, se je Delareyu toplo zahvalila.

London 18. marca. Irči nabirajo doneske za zlato sabljo, katero pošljejo Delareyu.

Darila.

Upravnštvo našega lista so poslali: Za Prešernov spomenik. Ljubljanski »Stambur«-jevi gosti z dne 13. marca t. l. njemu na čast 20 krov.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja povpraševanja po »Moll-ovem francoskem žganju in soli« dokazujo uspešni vpliv tega zdravila, zlasti koristnega kot bolesti utešuječe, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po K 190. Po poštnem povzetju razpoložljivo je mazilo lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom.

4 (12-4)

Kalodont Se dobiva povsod! 132436
neobhodno potrebna zobna Crème
vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave,

Proti zobobolu in gnilobi zob
izborno deluje dobro znana
antiseptična

Melousine ustna in zobna voda
katera utrdi dlesno in odstranjuje ne-
prijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodom 1 K.
Razpoljila se vsak dan in obratno pošto ne manj
kot 2 steklenici.

Edina zalogata.

Zalogata vseh preizkušenih zdravil,
medec. mil, medicinalnih vin, špeci-
jalitet, najfinješih parfumov, ki-
rugičnih obvez, svežih mineralnih
vod i. t. d. (519-3)

Dež. lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
poleg novozgrajenega Fran Jožetovega jubil. mostu.

Spominjajo se dijaške in ljudske kuhinje pri
Igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah,
kakor tudi pri nepriskakovanih dobitkih.

Gleichenberški Konstantin, Ema, Štefan
izpričano zdravilno sred- puščavniški vrelec.
stvo zoper katere vseh Konstantin podnožni vrelec.
silzini mren, zlasti sopil- nih in prebavilnih organov. Ivanov vrelec rabi kot okrepčevalna piča.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 12. marca: Marijana Rojc, delavčeva žena, 42 let, Metelkove ulice st. 4, zamašenje pljuč.
Dne 13. marca: Gabrijela Legedis, mizarjeva žena, 27 let, Ravnikarjeve ulice št. 7, jetika.
Dne 14. marca: Marija Pavšek, krčmarjeva hči, 13 mes, Dolenjska cesta št. 6, škarlatika.
Dne 15. marca: Ivan Adam, gostač, 85 let, Radeckega cesta 11, ostarelost.
Dne 17. marca: Luka Ravnahrib, tesar, 64 let, Tesarske ulice 3, vnetje sopilnih organov.

V deželnih boinic:

Dne 11. marca: Ivan Verh, dinar, 50 let, jetika. — Amalija Hrastnik, posestnikova hči, 17 let, jetika.

Dne 12. marca: Marija Keber, gostija, 25 let, jetika. — Neža Bogataj, gostija, 66 let, jetika.

Dne 14. marca: Štefan Faric, tlakar, 30 let, srčna hiba.

Meteorologično poročilo.

Mesto	Stanje					Podeljena v 24 urah
	Čas opa- zovanja	Baro- metra- m na mm.	Tempera- tura °C	Vetrovi	Nebo	
17. 9. zvečer	7374	53	brevzvet.		jasno	
18. 7. zjutraj	7400	— 09	sl. svzvod	del. oblaci	00 min.	
" 2. popol.	7379	115	sr. vzhod		jasno	00 min.

Srednja včerajšnja temperatura 46°, normale: 38°.

Dunajska borza

dne 18. marca 1902.

Skupni državni dolg v notah	101 60
Skupni državni dolg v srebru	101 35
Avstrijska zlata renta	120 85
Avstrijska kronska renta 4%	99 30
Ogrska zlata renta 4%	119 85
Ogrska kronska renta 4%	97 55
Avstro-ogrske bančne delnice	1628 —
Kreditne delnice	693 —
London vista	240 05
Nemški državni bankovci za 100 mark	117 35
20 mark	23 46
20 frankov	19 10
Italijanski bankovci	93 45
C. kr. cekini	11 33

Zidana, z opeko krita

nova hiša
z gostilno

v Št. Rupertu na Dolenjskem poleg farne cerkve
se proda.

Več pove lastnika Jožeta Gregorčič v
Št. Rupertu. (668-1)

AUG. Agnola
Ljubljana
Dunajska cesta 13.
Velika zalogata
stekla
porcelana sveti
zreal itd.
Najvišje cene!!!

Mlad trgovski pomočnik

več manufakturne, železninske in špeci-
rijske stroke želi službo premeniti v kako
večjo trgovino.

Naslov pove upravnštvo »Sloven-
skega Naroda«. (645-3)

Dva dobra ohranjena

damska kolesa
se po ceni prodaja.

Vpraša se v upravnštvo »Slov. Naroda«. (635-2)

Išče se v najem

klučarska delavnica.

Sprejmata se tudi

dva učenca.

Naslov v upravnštvo »Slov. Naroda«.

Išče se stanovanje

obstoječe iz 5 velikih, oziroma 6 sob, s
1. junijem ali 1. julijem 1902 v Ljubljani,
eventualno v najblizičji okolici.

Ponudbe za naznanihom stanarine spre-
jema upravnštvo »Slovenškega Naroda« pod
„večje stanovanje“. (606-2)

Za vodstvo filijalke

neke trgovine z manufakturnim in mešanim bla-
gom na Kranjskem se sprejme

komij ali prodajalka

ki bi mogel položiti varščino. — Ponudbe na
upravnštvo »Slov. Naroda« pod „Filijala 36“.

Bičevnike

najboljše kakovosti in jako po ceni izde-
luje tvrdka

Lorenz Bilek

izdelovatelj bičevnikov

v Metylovicah pri Mistroku na Moravskem.

Ilustrovani ceniki gratis in franko.

Občinskega tajnika

sprejme občina Vrhnika z letno plačo
1.500 K. Prosilci, prosti vojaške službe in
zmožni slovenskega in nemškega jezika,
naj vložijo svoje prošnje do 27. marca
t. l. pri županstvu na Vrhniki.

Prednost imajo tisti, ki zamorejo po-
ložiti kavcijo vsaj 600 kron in vpokojeni
v. kr. uslužbenci. (649-2)

Županstvo na Vrhniku,

dne 17. marca 1902.

Gabrijel Jelovšek,

župan.

Svojo bogato zalogo

vsakovrstnih najnovejših

VOZOV

priporočam slavnemu občinstvu
po nizki ceni.

Stare, obrabljeni vozove jemljam v
račun ter sprejemam vsa v mojo stroko
spadajoča popravila po najnižji ceni.

Peter Keršič 597-3
zalogata in tvornica vozov
v Šiški pri Ljubljani.

Lekarna „pri orlu“

v Ljubljani.

Lastnik M. Mardetschläger, lekarnar in kemik

→ priporoča: →

prijetna okusa in dobro deluječe,

1 stelek 1 K., 1/4 stelek 70 h. — Chia-

talesnata malaga, po izpridavanem in naj-

boljšem prepisom avstr. pharmakopeje,

ki je dališno in krepljeno sredstvo.

Odvaljane kroglice 1 zav. 80 h. — Pra-

šček proti kašči, 1 zav. 1 K. — Dunajske

zalogate Kapljice, 1 stelek 20 h. 6 sileki.

1 K. — Esence proti kurtin obsegom in

oblik, dobro delujejo, po 80 h. 10 h.

Vsa obvezna, zdravilna in zdravilne

potrebne najbolj po ceni. Oddajalec

in bolnišnicam, zdravnikom in

babicam.

Izdelovanje sedovlje, Ilme-

nade, sekov itd.

Skladišče vseh medicin. specialitet in

vsih novih in izpričanih zdravil.

Vse oljave stare tvrdje J. Srooba

ostanjejo v večjih.

Prodaja sedovlje, Ilme-

nade, sekov itd.

za moške obleke

po najugodnejši ceni

priporoča

12

R. Miklauc

Ljubljana, Špitalske ulice št. 5.

Proda se dobro ohranjeno

,Styria' - kolo

po nizki ceni. — Kje? se izve v trgovini

A. & E. Skaberne, tukaj. (656-1)

(656-1)

Premier-kolesa 1902

Najstarejša, najbolj izpri-

čana znamka

HELICAL PREMIER

Vele-

zanimiva in

fina oprema

Ceniki gratis.

Premier-Werke, Eger (Češko).

(656-1)

Ceniki franko.

Ceniki franko.</p

Na sv. Jakoba trgu št. 4
se prodaja (660—1)
rujavi porcelan
pod tevorniško ceno v znani trgovini na
sv. Jakoba trgu št. 4.

Govori,
poje in
se smeje
v vseh
jezikih.

Grammophon

je najboljši svetovni govorilni aparat.
Sliši se na 300 m daleč. Cena 25, 40, 60, 125 gld.

Grammophon-Automat 650-1

v katerega se vrže 10 vin, je najboljši vir dohodkov za gostilne. Cena 120 in 130 gld. Jako lepo se čuje v daljavo, zlasti na prostem. Plošče iz trdega guma v veliki izbiri, tudi slovenske, ima zmirom v zalogi.

Rudolf Weber, urar
Ljubljana, Stari trg 16.

Št. 2912

Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje

službo okrožnega zdravnika

z doklado 400 kron iz okrožne blagajnice.

Prosilci za to službo pošljijo naj svoje prošnje podpisnemu dežel. odboru do 15. aprila t. l.

ter v njih dokažejo svojo starost, opravljenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Oziralo se bode le na take prosilce, kateri so najmanj dve leti že službovali v kaki bolnici.

Od deželnega odbora kranjskega

V Ljubljani dne 16. marca 1902

Letovišče „Laverca“.

Vljudno naznanjam, da sem prevzela od g. Karelja Lenče-ta, posestnika in vinskoga trgovca na Lavercu, njegovo gostilno istotam. Čestitam gostom bodem postregla z dobro pičo ter okusnimi in cenenimi jedili. Glasovir je na razpolago.

O veliki noči prične vožiti
omnibus

g. Lenče-ta iz Ljubljane na Laverco vsako nedeljo in praznik ob 1/3. uru popoludne od električne postaje „Vojaško strelisce“, ter se bode vračali, kadar se oglesi poln voz izletnikov.

Za obilen obisk se toplo priporočam

z velespoštovanjem

Marija Gertscher
gostilničarka.

(534—5)

Predaja na drobno in debelo, Ceniki brezplačno.

Klobuke
najnovejši façone
priporočam po nizki ceni.

J. S. Benedikt

Ljubljana, Stari trg, tik moje
glavne prodajalne na voglu.

Pred ponarejanjem se hrani z vzorcem in znamko.

Sol za želodec

Dia trgovska učenca

poštenih starišev, z dobrimi šolskimi sprčevali, se sprejmeta v dobre trgovske hiše, eden v Ljubljani, drugi na deželi.

Ponudbe sprejme upravnštvo »Slov. Naroda«. (415—27)

Strojarija

s 16 kadmi, stopami in strojem in valjavko (vodna moč) na željo tudi z zemljiščem se proda iz proste roke.

Naslov pove upravnštvo »Slovenskega Naroda«. (652—1)

Gotov uspeh

imajo splošno preizkušene

Kaiser-jeve

karamele iz poprove mete

proti nedostajanju apetita, želodčnemu bolu, slabemu in pokvarju. (2344—9) Jenemu želodecu.

Pristne v zavojih po 25 vin. v Ljubljani pri Mr. Pr. Mardetschlaeger-ju, v orlovi lekarni poleg železnega mostu; Miljanu Levstek-u, v deželni lekarni pri Mariji pomagaju; Ubaldu pl. Trnkóži-ju, v lekarni pri zlatem enorogu. V Novem mestu v lekarni S. pl. Sladojević.

dvakonja

Proda se ali v najem odda

hiša s posestvom

tik železniške postaje. V hiši je gostilna in prodajalna. — Istotam se predasta

dvakonja

stara po šest let in tri leta, in še prav dobro ohranjene

kočije. (di)

Kje? pove upravnštvo »Slov. Naroda«. (654—1)

Rokavice

iz tkanine, glacé in pralnega usnja

dobre vrste

akovor tudi (2626—32)

kožice za snažiti

v različni velikosti po nizki ceni pri

Alojziju Persché

Pred škofijo 22.

Proda se, oziroma dá se v najem pod ugodnimi pogoji

enonadstropna hiša

v Bohinjski Bistrici št. 57 z k isti pripadajočim vrtom. Hiša stoji blizu predora v Boh. Bistrici, torej na za vsako podjetje prikladnem kraju.

Ponudbe pod „Boh. železnica št. 111“ na upravnštvo »Slov. Naroda«. (616—3)

Na prodaj

je hiša s proste roke, pripravna za vsako obrt, v prijaznem okraju v Predtrgu pri Radovljici na Gorenjskem. (653—1)

ime pove upravnštvo »Slov. Naroda«.

Dobre cenene ure

s 3letnim pismenim jamstvom

razpošilja zasebnikom

HANNS KONRAD

tovarna za ure in eksportna hiša zlatnin

Most (Brux) Češko.

Dobra nikelnasta remontoarka . . gld. 375
Prava srebrna remontoarka 580
Prava srebrna verižica 120
Nikelasti budilec 195
Moja tvrdka je odlikovana s c. kr. orlom, imata zlate v srebrne medajle razstav ter tisoč in tisoč priznališči pisem. (2758—27)

Iustrovani katalog vosteni in postnina prosto.

Spreten razvažalec

piva, izvežban v zaračunanju, ki more dati varščino, zmožen slovenskega in nemškega jezika, se takoj sprejme za neko skladišče piva na Kranjskem. (610—3)

Ponudbe na:

„Pivovarna Farrach“

pošta Zeltweg na Zgornjem Štajerskem.

Velika zaloga

(114—20)

Styria-, franco-skih Peugeot-, Stefanie-koles

pristnih Jos. Reithoffer sinov

Pneumatik

katero nudim po isti ceni, kakor tovarna.

Pristne švicarske žepne ure, budilke, stenske ure, verižice, prstane itd. itd. Namizne oprave (Besteck).

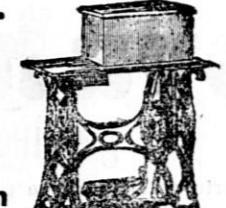
Najboljši šivalni stroji.

Najnižje cene in jamstvo!

Z vsem spoštovanjem

Fr. Čuden

urar in trgovec, na Mestnem trgu št. 25, nasproti rotovža.

Suknenih ostankov vedno veliko v zalogi.

Za pomladno in poletno sezono

se priporoča trgovina s suknim, platnenim in manufakturnim blagom x x x

Hugo Ihl

x x x Ljubljani x x x

v Špitalskih ulicah št. 4.

Vzorci na zahtevanje poštnine prosto.

Darila za vsako priliko!

Frid. Hoffmann

urar

v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo največjo zalogo vseh vrst

žepnih ur

zlatih, srebrnih, iz tule, jekla in nikla, kakor tudi stenskih ur, budilk in salonskih ur, vse samo dobre do najfinje kvalitete po nizkih cenah.

Novosti v žepnih in stenskih urah so vedno v zalogi.

Popravlja se izvršujejo najtočnejše.

Optični zavod

J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo 1

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih očal, lovskih in potnih daljnogledov, kakor tudi vseh optičnih predmetov.

Tu se dobiva:

„Luč v žepu!“

Anton Presker

kročaj in dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priporoča svojo veliko zalogu

gotovih oblek za gospode in dečke, jopic in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov itd.

Obleke po meri se po najnovejših uzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo.

F. P. Zajec

Ljubljana, Stari trg št. 28
trgovcev z zlatino in srebrino in z vsemi optičnimi predmeti.

Nikelasta remonta ura od gld. 1.00. Srebrna cilinder rem. ura od gld. 4.00. Ceniki zastonj in franko.

MODERCE natančno po životni meri

za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconji priporoča HENRIK KENDA v Ljubljani, Glavni trg št. 17.

Skladišče za modno blago, pozamentrije, trakove, čipke, svileno blago, perilo,

a a a a klobuke za dame, tkana in kratka roba na debelo in drobno. a a a a

Američanski skrob na lesk

Fritz Schulz jun., Actiengesellschaft

Heb (Eger) in Lipsko

zajamčeno prost vseh škodljivih snovij.

Ta doslej neprekoren skrob se je prav izredno obnesel; ima v sebi vse za dober uspeh potrebne snovi v pravem razmerju, tako, da je vporaba vedno gotova in lahka. Zaradi mnogih ponarejanj naj se pazi na gorenjo tovarniško znamko, ki je natisnena na vsakem zavodu. Cena zavodu 24 vinarjev. Dobiva se v skoro vseh špecerijskih in drogerijskih trgovinah in prodajalnicah mila. (554-1)

Št. 410/1/34.

Oklic.

(658)

Podpisana c. kr. okrajna sodnija je s tusodnim sklepom z dne 31. jan. 1902, opr. št. 410/1/30, kateri sklep je c. kr. okrožno sodišče v Celju s sklepom z dne 25. svinčana 1902, N c I 320/2/2 odobrilo, dovolilo prostovoljno prodajo tusodnima kurandoma Antonu in Rozi Kandolf, posestnikoma na Dobrovi pri Celju slišujočega posestva vl. št. 34 kat. obč. Ostrožno. To posestvo cenilo se je pri inventuri dne 31. oktobra 1901 na 11.492 K 34 v in sestoji iz njiv, travnikov, host in pašnikov v skupnem obsegu 4 h 10 arov 46 m² in za gospodarstvo potrebnih poslopij.

Za to prodajo določil se je narok na dan

3. aprila t. l. dopold. na 9. uro na licu mesta ležečih posestev.

Dražbeni pogoji pregledajo se lahko pred prodajo pri tem sodišču, soba št. 3 in se omenja, da se bude posestvo eventuelno prodajalo tudi na kose, to je na posevine parcele.

Izklicana cena je zgoraj navedena cenilna vrednost.

C. kr. okrajna sodnija v Celju

oddelek IV., dne 8. marca 1902.

!Prvi kranjski konjak iz dolenjskih vin!

Odlakovana za svoja vin in konjak pri dunajski jubilejski razstavi 1898. leta. (318-2)

Podpisane priporoča svojo zalogu pristnega dobro običanega

konjaka iz dolenjskih vin

v steklenicah, nadalje svojo zalogu dobrih, pristnih in starih dolenjskih vin iz američanskih cepljenih in starih tri

Opozara se na ter pelinkovca. užgani probek

A. I. Wutscher

Brezovica, Št. Jernej, Dolenjsko.

Dobiva se pri g. J. Praunseiss-u v Ljubljani.

Brinovec in slivovec v steklenicah!

Američanske trnlice!!!

Bogata domaća pristnina dolenskih vin!!!

Zastonj

se pošlje vsakemu odjemalcu blago na izber.

Ravnokar je izšla:

jako bogata zborka vzorcev

čudakrasnih najmodernejših damskega paletotov, jopic, ovratnikov itd.

v angleškem skladisču oblek

Ljubljana, vogal sv. Petra in Ressljeve ceste št. 3.

Gospoška obleka, prevlečniki, športne suknje in haveloki v vseh modnih barvah, vse za čuda nizke cene. — Naročila po meri se izvršujejo fino, točno in ceno. (628-3)

Največja izbera! Najlepše blago! Najnižje cene!

Za mnogobrojni obisk prosi z velespoštovaljem Oroslav Bernatovič.

Mehanik Ivan Škerl

stanuje samo

Opekarska cesta št. 38.

Šivalni stroji po najnižjih cenah.

Bleikle in v to stroku spadajoča popravila izvršuje dobre in cene.

Vnana naročila se točno izvrši.

Brata Eberl

leta 1842.

Prodajalna in komptoir: Miklošičeva cesta št. 6.

Delavnica: Igrische ulice št. 8.

Pleskarja mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. južne železnice.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Prodaja oljnatih barv, lakov in firnevez

na drobno in na debelo.

Velika izbirka dr. Schönenfeld-ovih

barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloge šopidov za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega maxila za hrastove pode, karbolineja itd.

Posebno priporočava sl. občinstvu najnovejše, najboljše in neprerečljivo sredstvo za likanje

schnih tal pod imenom „Ra pidol“

Priporočava se tudi sl. občinstvu az vse v najnižji stroku spadajoče dela v mestu in na deželi

kot priznano realno in fino po najnižjih cenah.

Žrebanje, dne 1. aprila 1902. Glavni dobitek.

Promese k Tiskim srečkam à K 6'50 K 180.000—

se dobe in priporoča

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani. (662)

Otvorjenje trgovine.

S tem najljudneje naznanjam cenjenim damam, da sem 1. marca t. l. otvorila

v Šelenburgovih ulicah št. 1

modistovsko trgovino.

Moje večletno delovanje v največjih modnih salonih na Dunaju, v Olomoucu in v drugih večjih mestih mi omogočuje, da morem vse zahteve, naročila in želje p. n. odjemalnikov v vsakem oziru kar najbolje in v zadovoljnost izvršiti, ter si budem znirom prisluhnula, da si trajno ohranim meni naklonjeno zaupanje.

Ravnokar je na potu velika posiljev najnovejših pariških in dunajskih modelov za spomladansko in poletno sezono in pride semkaj v malo dneh.

V veliki izberi so znirom v zalogi črni klobuk (za čas žalovanja) in pajčolani vseh vrst.

Obnovljenje in popravljanje starih klobukov, kodranje in barvanje nojevih peres ter vsa enaka v mojo stroku spadajoča dela izvršujem najhitreje in najceneje.

Nizke cene in dobra, solidna kvaliteta je zajamčena.

Naročila na zunaj se izvršujejo točno. Modistinja dobe velik rabat.

Za prijazno naklonjenost prosi z velespoštovaljem

(604-3)

Ana Eberle
modistinja - Šelenburgove ulice št. 1.

Št. 6.078.

Razglas.

V smislu deželnega zakona s 17. dne junija 1870., št. 21 dež. zak., o varstvu zemljiških pridelkov proti škodi gosenic, hroščev in drugih škodljivih mrčesov načrtom vsem posestnikom, uživalcem in najemnikom zemljišč v ozemljiju mestne občine Ljubljanske, da jim je

do 15. aprila letos

svoje sadno in lepšalno drevje, grmovje, seči, lesene vrtne plotove in hišne stene ne vrtih, na polji in na travnikih očistiti zapredenih gosenic, mrčesnih jajcev in zapredkov (ličin) in sežgati ali kakor si bodi pokončati nabранa gosenična gnezda in jajca.

Prav tako je gosenice, ako se spomladi pokazejo na drevji, grmovji in rastlinji, kakor tudi zapredke pokončati **kakor hitro mogoče** a najdalje **do 15. maja**.

Kedar se drevesa, ki so jih napadle gosenice, posekajo, ali kedar se veje, ki so jih napadle gosenice, odsekajo, tedaj se taka drevesa oziroma take veje ne smejo pustiti v tem stanu ležati, ampak se morajo ali gosenice obrati od njih ali pa drevesa in veje precej sežgati.

Dalje morejo gori imenovane osebe hrošče, dokler letajo, od svojega sadnega in lepšalnega drevja, lepšalnih grmov in drevorednih dreves, potem od drevja ob gozdnih robih v istih primerljajih, kjer je tega treba zaradi bližine, vsak dan, zlasti v zaranih urah ottresati in pokončati ali obračati kmetijstvu na korist.

Na polji se morajo črvi (podjeti, ogrci), pri oranji ali kopanjem zemlje precej za plugom, z motiko ali lopato pobirati in koj pokončati.

Če se bode kdo obotavljaj gori navedena opravila izvršiti do določenega časa, jih bode mestna občina dala izvršiti na njegove troške, vrhu tega pa se mu bode naložila na korist občinske blagajnice globi od 2 do 20 kron in če bi se te ponovilo do 40 kron; kdor bi ne mogel plačati globe bode kaznovan z zaporom od 12 ur do 4 dni.

V Ljubljani, dne 13. februarja 1902.

Župan: Ivan Hribar.

K sezoni

Ilustriran očnik se poveže na začetku sezoni.

Ilustriran očnik se poveže na začetku sezoni.

trocevne puške

katera izdelujem v svoji delavnici in katere se zaradi svoje lahlote in priročnosti vsakemu najbolje priporočajo.

Ker se pedam samo z izdelovanjem oružja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogo brojna naročila ter izvršujem tudi v svojo stroku spadajoče naročbe in poprave točno, solidno in najceneje.

Z velespoštovaljem

(105-11)

Fran Sevčik, puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

